

अनुसूचित जमातीच्या पारधी समाजातील लोकांकरिता घरकुलांचे बांधकाम, पारधी समाजाच्या सुशिक्षित बेरोजगार युवकांच्या आवडीनुसार प्रशिक्षण व व्यवसायासाठी अर्थसहाय्य, पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत पारधी समाजाच्या वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडण्यासाठी तरतूद उपलब्ध करून देणे.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक :- पारधी २०१२/प्र.क्र.१६८/का.१७

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक: १७ नोव्हेंबर, २०१२

वाचा: १) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र. पारधी-२०१२/प्र.क्र./का.३(३)

दिनांक २३ जुलै, २०१२

२) शासन पत्र, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक- पारधी २०१२/प्र.क्र.१३६/का.१७

दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१२.

प्रस्तावना :- अनुसूचित जमातीच्या सर्वांगीण विकासाची जबाबदारी राज्य शासनाची आहे. महाराष्ट्रात एकूण ४५ आदिवासी जमाती असून राज्य शासनाच्या अनुसूचित जमातीच्या यादीमधील अनुक्रमांक ३८ वर पारधी समाजाची नोंद घेण्यात आली आहे. आदिवासींसाठी असलेल्या सर्व योजना या पारधी समाजासाठी सुध्दा लागू आहेत. पारधी जमात आदिवासी जमातीप्रमाणे शैक्षणिक, सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या अत्यंत मागासलेली जमात आहे. पारधी जमात ही राज्यातील वास्तव्यासह प्रामुख्याने १३ जिल्ह्यात बहुसंख्येने वास्तव्यास आहे. बहुसंख्य पारधी समाजाच्या लोकांना कसण्यासाठी शेत जमीन नाही, राहण्यासाठी घर नाही, त्यामुळे पारधी समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी यांच्या घरकुलांची पारधी समाजाच्या सुशिक्षित बेरोजगार युवकांच्या आवडीनुसार प्रशिक्षण व व्यवसायासाठी अर्थसहाय्य, पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत पारधी समाजाच्या वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडणे स्वतंत्रपणे योजना राबविणेबाबत आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी त्यांच्या दिनांक २३ जुलै, २०१२ च्या पत्रान्वये पाठविलेला प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- आदिवासी उपयोजनेतर्गत सन २०१२-१३ या चालू आर्थिक वर्षात पारधी समाजाच्या विकासासाठी खालील योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात येत असून याकरिता चालू आर्थिक वर्षात रु. २०.०० कोटीची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

१) अनुसूचित जमातीच्या पारधी समाजातील लाभार्थ्यांकरिता घरकुलांचे बांधकाम - या अंतर्गत पारधी समाजातील लाभार्थ्यांना घरकुल उपलब्ध करून देणे.

२) पारधी समाजाच्या सुशिक्षित बेरोजगार युवकांच्या आवडीनुसार प्रशिक्षण व व्यवसायासाठी अर्थसहाय्य- या अंतर्गत पारधी समाजातील युवकांना प्रशिक्षित करून स्वतःचा व्यवसाय सुरू करण्यासाठी त्यांना अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देणे.

३) पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत पारधी समाजाच्या वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडणे - या अंतर्गत चांदूर बाजार व अचलपूर तालुक्यातील (जि. अमरावती) गावामधील पारधी वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देणे.

२. सन २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात पारधी समाजाच्या विकासासाठी उपरोक्त योजना राबविण्याकरिता या शासन निर्णयाव्दारे (सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" प्रमाणे) रु. २०.०० कोटी (रुपये वीस कोटी फक्त) निधी मंजूर करण्यात येत आहे.

३. या कारणाकरिता होणारा खर्च "मागणी क्रमांक टी-५, मुख्यलेखाशिर्ष- २२२५ -अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण- पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना- ७९६- जनजातीय क्षेत्र उपयोजना- (०१)- जनजाती क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना- राज्य योजना अंतर्गत योजना- (०२) (३१) पारधी समाजाच्या विकासाकरिता विविध योजना (२२२५-डी- १२६) (३१) सहायक अनुदाने" (वेतनेत्तर) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

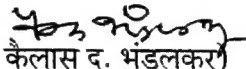
सदरहू रक्कम आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांनी संबंधितांना सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे वितरित करावी.

४. नियंत्रक अधिका-यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात आलेली. तरतूद ज्या बाबींसाठी मंजूर करण्यात आली आहे. त्या योजनेवर संपूर्ण खर्च करावी व खर्चाची तसेच कामाच्या प्रगतीचा त्रैमासिक अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करावा.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र.२०१२११११११७२४०७२४ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सोबत-परिशिष्ट 'अ'

(कैलास द. भंडलकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, म. रा. नाशिक.

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक, ठाणे, नागपूर, अमरावती

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

सह सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

सह सचिव, रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.

वित्त विभाग (विनियम) व्यय-१४ (अर्थसंकल्प-३) मंत्रालय, मुंबई.

उप सचिव (श्री. सुर्यवंशी/श्री. देशपांडे/श्री. भंडलकर) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

कक्ष अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग (का.६), मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती (का.१७)

परिशिष्ट "अ"

आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक -पारधी-२०१२/प्र.क्र.१६८/का.१७ दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१२ चे सहपत्र.

शिर्ष- मागासवर्गीयांचे कल्याण योजनेचे नांव- अनुसूचित जमातीच्या पारधी समाजाच्या विकासाकरिता विविध योजना (राज्यस्तरीय योजना)	मागणी क्रमांक टी-५ मुख्य लेखाशिर्ष : मुख्यलेखाशिर्ष- २२२५ -अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण- पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना- ७९६- जनजातीय क्षेत्र उपयोजना- (०१)- जनजाती क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना- राज्य योजना अंतर्गत योजना- (०२) (३१) पारधी समाजाच्या विकासाकरिता विविध योजना (२२२५-डी- १२६) (३१) सहायक अनुदाने" (वेतनेत्तर)			
योजनेचे नांव	२०१२-२३ साठी मंजूर तरतूद (रु. लाखात)	२०१२-१३ ची सदरहू तरतूद सुपूर्द करण्यात आलेला नियंत्रक अधिकारी	प्रशासकीय विभाग	शेरा
१) अनुसूचित जमातीच्या (पारधी) समाजाच्या १५०० लाभार्थ्यांना घरासाठी आवश्यक निधी	१५००.००	आयुक्त आदिवासी विकास, नाशिक	आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मंबई	
२) अनुसूचित जमातीच्या पारधी समाजाच्या सुशिक्षित बेरोजगार युवकांच्या आवडीनुसार प्रशिक्षण व्यवसायासाठी अर्थसहाय्य.- (३६६ लाभार्थी)	१८३.००			
३) पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत पारधी समाजाच्या वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडण्यासाठी.- (नांदगांव खडेश्वर, चांदूर रेल्वे, धामणगांव रेल्वे तालुक्यातील ९ रस्त्यांची कामे) निधी	२१७.००			
४) पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत पारधी समाजाच्या वस्त्या मुख्य रस्त्यास जोडण्यासाठी (चांदूर बाजार तालुक्यातील व अचलपूर तालुक्यातील गावांकरिता रस्ते)निधी	१००.००			
एकूण	२०००.००			